

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2933, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT26704406000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos teismams

2015-03-24 Nr. (1.13.)4P-2035

Kopijos
Kalėjimų departamentui
prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos

Viešojo saugumo tarnybai
prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

Lietuvos kriminalinės policijos biuro
Tarptautinių ryšių valdybai

DĖL NUOSPRENDŽIŲ, KURIAIS PASKIRTOS LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĖS AR SU LAISVĖS ATĖMIMU SUSIJUSIOS PRIEMONĖS, PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO SANTYKIUOSE SU NORVEGIJOS KARALYSTE

Siekdama palengvinti teismų darbą ir atkreipti dėmesį į pasikeitusį teisinį reguliavimą nuteistųjų asmenų perdavimo srityje su Norvegijos Karalyste, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija parengė aplinkraštį dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės Susitarimo dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose, kuriais paskirtos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, pripažinimo ir vykdymo (toliau – Susitarimas).

Susitarimas santykiuose tarp Lietuvos Respublikos ir Norvegijos Karalystės pakeitė iki šiol galiojusias 1983 m. Europos konvenciją dėl nuteistųjų asmenų perdavimo ir jos 1997 m. Papildomą protokolą, 1970 m. Europos konvenciją dėl tarptautinio baudžiamųjų nuosprendžių pripažinimo bei 1990 m. Konvencijos dėl 1985 m. Šengeno susitarimo dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo III antraštinės dalies 5 skyrių.

Susitarime nustatytos taisyklės, pagal kurias susitariančioji šalis, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas nuteistojo asmens socialinei reabilitacijai, pripažįsta nuosprendį ir vykdo bausmę. Užtuot vadovavusis keliais teisiniais pagrindais, sukurtas vienas, skirtas *nuosprendžiams vykdyti tiek tais atvejais, kai nuteistas asmuo yra išduodančiojoje valstybėje, tiek tuomet, kai jis dėl tam tikrų priežasčių fiziškai yra savo pilietybės valstybėje.*

euras.lt

Susitarimo taikymas laike.

Susitarimas taikomas galutiniams nuosprendžiams, priimtiems *po Susitarimo įsigaliojimo dienos* (t.y. 2014 m. liepos 6 d.). Iki Susitarimo įsigaliojimo datos paskelbti galutiniai nuosprendžiai vykdomi pagal iki šiol galiojusius su nuteistųjų asmenų perdavimu susijusius teisės aktus.

Proceso inicijavimas.

Išduodančioji valstybė užtikrina nuteistojo asmens galimybę išreikšti nuomonę dėl nuosprendžio, priimto jo atžvilgiu, perdavimo vykdyti susitariančiajai valstybei. Lietuvos Respublikoje už tai atsakingu paskirtas Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, sutinkamai su Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose, kuriais paskirtos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, pripažinimo ir vykdymo ratifikavimo (toliau – Ratifikavimo įstatymas) 2 straipsnio 6 punktu.

Nuosprendžio perdavimo procedūrą pagal Susitarimą gali inicijuoti nuteistasis (ar jam atstovaujantis asmuo), vykdančioji arba išduodančioji valstybė. Pažymėtina, kad nuosprendis gali būti perduodamas vykdančiajai valstybei pripažinti ir bausmei vykdyti *esant nuteistojo asmens sutikimui*. Perdavimo procedūra *be nuteistojo asmens sutikimo* gali būti inicijuojama tik esant šioms sąlygoms:

- nuteistasis asmuo yra vykdančiosios valstybės pilietis ir gyvena toje valstybėje;
- nuteistasis asmuo bus deportuotas į vykdančiąją valstybę po to, kai jis bus atleistas nuo bausmės atlikimo;
- nuteistasis asmuo pabėgo ar kitokiu būdu sugrįžo į vykdančiąją valstybę dėl to, kad išduodančiojoje valstybėje jam (jai) iškelta baudžiamoji byla ar priimtas apkaltinamasis nuosprendis (Susitarimo 6 straipsnio 2 dalis).

Sprendimas dėl Lietuvos teismo nuosprendžio perdavimo vykdyti Norvegijos Karalystei.

Esant iniciatyvai Lietuvos Respublikos teismo nuosprendį perduoti vykdyti Norvegijos Karalystei, sprendimą dėl jo perdavimo, sutinkamai su Ratifikavimo įstatymo 2 straipsnio 4 punktu, priima:

- kai nuteistasis asmuo yra Lietuvos Respublikos teritorijoje – **bausmės atlikimo vietos apylinkės teismas;**
- kai nuteistojo asmens nėra Lietuvos Respublikos teritorijoje – **pirmąja instancija byla nagrinėjęs teismas.**

Priėmus sprendimą, po jo įsiteisėjimo dienos, *nuosprendį* arba jo patvirtintą kopiją *kartu su pasirašytu ir patvirtintu liudijimu*, kurio standartinė forma pateikta Susitarimo 1 priede, teismas perduoda **tiesiogiai** Norvegijos Karalystės kompetentingai institucijai - Norvegijos Karalystės pataisos tarnybos direktoratui (*Directorate of Norwegian Correctional Service, P.O. Box 694, 4305 Sandnes, Norway*). Nuosprendis ir kiti būtini dokumentai turi būti išversti į *anglų kalbą*. Be to, apie sprendimą dėl nuosprendžio ir liudijimo perdavimo Norvegijos Karalystei teismas informuoja ir nuteistąjį asmenį, naudodamas Susitarimo 2 priede pateiktą standartinę pranešimo formą.

Teismo sprendimas dėl nuosprendžio perdavimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 364 straipsnyje nustatyta tvarka.

Gavęs Norvegijos Karalystės kompetentingos institucijos sprendimą pripažinti ir vykdyti nuosprendį Norvegijos teritorijoje, teismas informuoja apie tai Kalėjimų departamentą prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir, tuo atveju, kai nuteistasis yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, - už praktinį nuteistojo asmens perdavimą atsakingas institucijas: Viešojo saugumo tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos bei Lietuvos kriminalinės policijos biurą.

Nuteistasis turi būti perduotas ne vėliau kaip **per 30 dienų** nuo Norvegijos Karalystės priimto galutinio sprendimo dėl nuosprendžio pripažinimo ir bausmės vykdymo.

Norvegijos Karalystės teismų nuosprendžių perėmimas vykdyti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Lietuvos Respublika pripažįsta Norvegijos Karalystės priimtus nuosprendžius baudžiamosiose bylose, kuriais paskirtos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, sutinkamai su Susitarimo 7 straipsniu.

Atsisakymo pripažinti nuosprendį ir vykdyti bausmę pagrindai yra numatyti Susitarimo 8 straipsnyje. Susitarimo 8 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais, prieš nusprendamas nepripažinti nuosprendžio ir nevykdyti bausmės, teismas bet kuriuo tinkamu būdu konsultuojasi su išduodančiosios valstybės kompetentinga institucija ir prirėikus prašo jos nedelsiant pateikti bet kokią reikalingą papildomą informaciją.

Esant abejonėms dėl to, ar nuosprendžio vykdymo perėmimas užtikrins siekį palengvinti nuteistojo asmens socialinę reabilitaciją, Susitarimo 4 straipsnis nustato konsultavimosi galimybę. Be to, konsultacijos yra privalomos Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais atvejais. Konsultacijas, vadovaujantis Ratifikavimo įstatymu, vykdo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

Pažymėtina, kad abejonės dėl to, ar nuosprendžio vykdymo perėmimas užtikrins siekį palengvinti nuteistojo asmens socialinę reabilitaciją, nėra pagrindas atsisakyti pripažinti nuosprendį ir vykdyti bausmę. Susitarimo 8 straipsnyje numatytas atsisakymo pripažinti ir vykdyti nuosprendį pagrindų sąrašas yra baigtinis.

Sprendimą dėl Norvegijos Karalystėje priimto ir Lietuvos Respublikai perduoto vykdyti nuosprendžio priima:

- nuteistojo asmens **gyvenamosios vietos apylinkės teismas**;
- jeigu nuteistasis asmuo atlieka bausmę Lietuvos Respublikos pataisos įstaigoje, - **bausmės atlikimo vietos apylinkės teismas**;
- jeigu pagal turimus duomenis neįmanoma nustatyti konkretaus kompetentingo teismo, - **Vilniaus miesto apylinkės teismas** (Ratifikavimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalis).

Norvegijos Karalystės kreipimasi pripažinti ir vykdyti Lietuvos Respublikoje nuosprendį teismas gauna per Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją.

Sprendimą dėl nuosprendžio pripažinimo ir bausmės vykdymo teismas priima kuo greičiau, bet ne vėliau kaip **per 90 dienų** nuo nuosprendžio ir liudijimo gavimo dienos (nebent būtų nustatytas atidėjimo pagrindas pagal Susitarimo 10 straipsnį), ir apie priimtą sprendimą informuoja Norvegijos Karalystės kompetentingą instituciją.

Priėmęs sprendimą pripažinti ir vykdyti bausmę Lietuvoje, apie sprendimą teismas taip pat informuoja Kalėjimų departamentą prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir, tuo atveju kai nuteistasis yra Norvegijos Karalystės teritorijoje, – Viešojo saugumo tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos bei Lietuvos kriminalinės policijos biurą, su kuriais Norvegijos Karalystės kompetentingos institucijos sutaria dėl perdavimo laiko ir kitų su perdavimu susijusių aplinkybių.

Nuteistasis turi būti perimtas ne vėliau kaip **per 30 dienų** nuo Lietuvos Respublikos teismo priimto galutinio sprendimo dėl nuosprendžio pripažinimo ir bausmės vykdymo.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad nuteistųjų asmenų perdavimo *išlaidas padengia išduodančioji valstybė*. Be to, išduodančioji valstybė pasirūpina tranzitinio pervežimo formalumų sutvarkymu (Susitarimo 14 straipsnio 2 dalis).

Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad **Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos** nedelsdamas turi pateikti Norvegijos Karalystės kompetentingai institucijai informaciją apie:

- priimtą sprendimą pritaikyti amnestiją ar suteikti malonę;
- lygtinio paleidimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;
- nuteistojo asmens pabėgimą iš laisvės atėmimo bausmės atlikimo vietos;

- baudmės įvykdymą.

Papildomai informuojame, kad Susitarimo tekstą galima rasti Lietuvos Respublikos Seimo duomenų bazėje arba Teisingumo ministerijos tinklapyje: [www.tm.lt/tarptautinis bendradarbiavimas/Pagal dvišales sutartis/Dvišalės \(ir trišalės\) sutartis](http://www.tm.lt/tarptautinis_bendradarbiavimas/Pagal_dvisales_sutartis/Dvisales_(ir_trisales)_sutartis).

Iškilus klausimams dėl Susitarimo taikymo, maloniai prašome kreiptis į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės departamento Teisinio bendradarbiavimo skyriaus darbuotojus:

Pagarbiai

Teisingumo viceministras

Julius Pagojus

Originalas nebus
siunčiamas